

UMEÅ UNIVERSITET

An abstract, textured background image with vibrant colors of teal, blue, and orange, resembling a close-up of a mineral or biological structure.

AKTIV STUDENTMEDVERKAN

Ett projekt för ökad delaktighet och kvalitet i
institutionens undervisning

Jenny Nilsson

Jenny Nilsson
Jenny.nilsson@umu.se

Innehåll

Projektets syfte	2
Projekt mål.....	2
Genomförande	2
Enkätstudie	2
Löpande arbete.....	3
Aktiviteter/delprojekt för att främja måluppfyllelsen:	3
Resultat	4
Öka studenternas delaktighet och därmed deras motivation och lärande	4
Att höja deras medvetenhet om sitt eget lärande och därmed stärka deras identitet 4	
Att ge studenterna en förbättrad upplevelse av sina studier och sin undervisningssituation.	5
Förändrad syn hos läraren.....	5
Slutsats efter ett års aktiviteter	5
Processen	6
Spridning	6
Framtiden	7
Institutions övergripande	7
Kandidatprogrammet för kognitionsvetenskap	7
Psykologprogrammet	7
Litteraturförteckning	9

Projektets syfte

Syftet med projektet är att öka studenternas delaktighet i institutionens verksamhet och därigenom förbättra studenternas lärande och lärsituation.

Projekt mål

Projektets övergripande mål för studenterna är att

- öka studenternas delaktighet och därmed deras motivation och lärande
- att höja deras medvetenhet om sitt eget lärande och därmed stärka deras identitet
- att ge studenterna en förbättrad upplevelse av sina studier och sin undervisningssituation.

För läraren innebär målen en/ett

- *Ökad förståelse för sin egen roll som lärare*
- *Förändrad syn på lärande och undervisning mot att se det som en kollaborativ process*
- *Ökad förståelse för studenternas erfarenheter och behov*
- *Ökad grad av lyhördhet gentemot studenterna*

Genomförande

Samarbetet mellan lärare och student behöver bygga på några vägledande principer, för att det samarbetet skall bli framgångsrikt.¹ Projektet har vilat på följande grundläggande principer:

- **Respekt** - en attityd som krävs, t ex för att uppnå en god kommunikation
- **Ömsesidighet** - ett sätt att interagera som balanserar givande och tagande
- **Ansvar** - en förutsättning och ett resultat, som kan leda till att undervisning och lärande blir ett gemensamt projekt

Enkätstudie

Arbetet började med att utforma en enkät och enkätstudien genomfördes på samtliga nybörjarstudenter på psykologprogrammen, kandidatprogrammet för kognitionsvetenskap och fristående kurser i psykologi HT 16. Vi lät samma studenter svara på enkäten igen under sista veckan VT 17. De områden som täcks av i enkäten är motivation, metakognition, ansvar för det egna lärandet, ökad förståelse för lärarens pedagogiska intentioner. Enligt följande fördelning:

¹ (Cook-Salater, 2014)

Om aktiviteterna, 5 eller 8 frågor

- *Strategier för lärande (MSQL inspirerat), 39 frågor*
- *Studietid och studiemiljö, 8 frågor*
- *Undervisningsformer, 6 frågor*
- *Studiestrategier, 14 frågor*
- *Reglera den egna insatsen, 4 frågor*
- *Be om hjälp, 4 frågor*
- *Lära tillsammans, 3 frågor*
- *Motivation, SRQ-A, 20 frågor*

Enkätstudien genomfördes alltså dels innan majoriteten av de studentaktiverande aktiviteterna genomförts, och dels efter, för att på så vis se om vi kan uppnå de effekter vi eftersträvar. Utöver det mätte vi engagemang genom att titta på om deltagande studentrepresentanter i vår befintliga organisation ökat.

Löpande arbete

Efter enkätens genomförande träffade projektledaren programrådsrepresentanter och studentföreningarna för de båda programmen som ingick i projektet för att tillsammans med studenterna komma fram till vilka frågor de ville arbeta med. När aktiviteterna och områdena var klarlagda gick intresseanmälan ut till studenter att engagera sig i de olika frågorna/delprojekten.

Studenterna har tillsammans med främst projektledaren, studierektorer och biträdande prefekt arbetat med att införa och genomföra de olika aktiviteterna och delprojekten under projekttiden. Inför och under varje aktivitet har arbetsgrupper med studentrepresentation inrättats för att bredda studenternas inflytande över verksamheten.

Projektledaren har i det operativa arbetet i projektet utgått från att arbeta med Agil projektledning, en metod och ett förhållningssätt, som i sig främjar samtliga mål.² Vi har använt Trello³ som konkret arbetsverktyg vilket har varit ett mycket bra verktyg för kommunikation och dokumentation inom projektet.

Aktiviteter/delprojekt för att främja måluppfyllelsen:

- Hemsida med tydligare information om olika typer av studentinflytande
- Välkomstenemang
- Satsning på studietekniks föreläsning vid terminsstart
- Programdagar
- Utveckling av kompetensportfölj/samverkansintegrerad utbildning
- Införande och kontinuerlig utvärdering av pluggstuga kandidatprogrammet för kognitionsvetenskap.

² (Gustavsson, 2013)

³ <http://trello.com/>

- Arbete med att utveckla institutionens arbete med kursutvärderingar
- Förbättrad kommunikation mellan student-student och institutionen-student
- Möten med utskotts och radsrepresentanter innan beslutsförberedande möten
- Utbildning av amanuenser i Supplemental Instruction⁴ (*Nationellt Centrum för Supplemental Instructions, u.d.*)

Resultat

Öka studenternas delaktighet och därmed deras motivation och lärande

Vi har haft studentengagemang i samtliga delprojekt i projektet och i och med att flera små projekt har varit igång har också engagemanget bland studenterna breddats. Vi kan också se att de som är engagerade utanför sina studier redan i t.ex. studentförening, gärna engagerar sig i fler saker vilket är både roligt men också utmanande eftersom målet har varit ett breddat engagemang och inte endast ett fördjupat engagemang hos redan aktiva studenter.

Studenter som sitter med i Grundutbildningsutskottet har ökat. Antalet studenter som utnyttjar sin rätt att vara med på programrådsmötena för kandidatprogrammet i kognitionsvetenskap har också ökat. Bidragande till detta är att projektledaren träffar radsrepresentanterna inför varje möte. På dessa förberedande möten tas frågorna i studentgruppen upp och sorteras till rätt forum.

Att höja deras medvetenhet om sitt eget lärande och därmed stärka deras identitet

Enkät studien visar inte på någon skillnad gällande tid, miljö, självreglering och samarbete. När det gäller medvetenheten om studiestrategier såg vi istället en liten minskning, så också gällande undervisningsformer. Enkät studien visade inte heller på någon skillnad i studenternas motivation. Om vi spekulerar kring dessa resultat så skulle de kanske kunna förklaras av att studenterna blivit mer medvetna om sitt eget beteende efter ett år och därmed självkritiskt ser hur t.ex. studiestrategier hade kunnat användas men inte har använts så som det var tänkt. Att vi inte kunde se någon ökad motivation kanske skulle kunna förklaras av att tidpunkterna för mätningarna där studenterna sannolikt kan antas vara mer motiverade i inledningen av sina studier än direkt i slutet av ett läsår och inför sommaren.

⁴ <http://www.si-mentor.lth.se/>

Att ge studenterna en förbättrad upplevelse av sina studier och sin undervisningssituation.

Sammantaget kan vi i enkätsvaren se att aktiviteter som välkomstarrangemang, pluggstugor och programdagar har varit populära och uppskattade. Utöver dessa aktiviteter har vi jobbat med att utveckla institutionens kursutvecklingsverksamhet, för att förbättra upplevelsen. Bland annat har seminarium hållits för institutionens lärare kring goda exempel i kursutvärdering. Studenterna efterfrågar mer transparens kring institutionens kurs- och programutveckling.

Ytterligare ett konkret resultat utifrån förbättringsförslag från studenterna och initiativ från nya studierektorn på psykologprogrammen är införandet av kullbesök varje termin och studierektorsfika. Besöket i kullen skall ha som syfte att rama in terminen och utse klassrepresentanter. Dessa klassrepresentanter bjuds sedan in till studierektorsfika några gånger per termin där ett informellt möte hålls för att lyssna av och svara på de frågor som är aktuella i klasserna men också få ut information från programledningen direkt till studenterna. Att bygga in strukturer för direkta möten med studenter är en förutsättning för att arbetet med studentinflytande skall bli trovärdigt.

Förändrad syn hos läraren

Delaktigheten hos den breda lärarkåren har tyvärr inte blivit jättestor. Projektledaren har främst knutit lärare till projektet som redan idag jobbar aktivt med studentmedverkan på olika sätt för att på det sättet inspirera fler. Andra naturliga samarbetspartners har varit studierektorer och programsamordnare. Vi kan dock se att medvetenheten om institutionens intention att öka studenterna inflytande över undervisningen bland lärarna har ökat. Detta ser vi genom att lärare kommer med fler idéer om hur vi kan öka studenternas engagemang nu än tidigare. Lärare slussar också studenter med idéer kring studentmedverkan vidare att ta kontakt med projektledaren. Här behöver institutionen utveckla en tydligare struktur på hur vi skall jobba med att ta tillvara idéer både från lärare och studenter.

Slutsats efter ett års aktiviteter

- *Studenterna uppskattar aktiviteter som verkar meningsfulla för deras utbildning och där dom känner sej bekräftade*
- *Studieresultat kan förbättras med stöd från äldre studenter*
- *Studiestrategier är svåra att ändra (men kan påverkas)*
- *Inte lätt att mäta förändring i motivation/inte lätt att uppnå?*
- *Förändring tar tid och kräver resurser*

Processen

Projektet började men en projektledare som sedan lämnade över till en annan. Under den första projektledarens tid byttes en del delmål ut till andra utifrån studenternas önskemål att arbeta med andra delprojekt. Ett delprojekt som framkom under den första tiden var kallelsemöten, där projektledaren gick igenom kallelsen inför beslutsförberedande möten. Dessa har sedan har fortsatt fast i en mer förberedande form inför att kallelsen skall skickas ut. Detta för att hjälpa studenterna att sortera sina frågor och vilken fråga som hör hemma i vilket forum.

Det senaste läsåret har dock målen återgått till de ursprungliga. Att justera och anpassa under projektets gång har också varit ett mål i sig eftersom grunden i arbetet handlar om vad studenterna vill och vilka frågor de ser behov av att driva.

En förutsättning för lyckat resultat är tillgänglighet och flexibilitet samt tät kontakt/möten med studenter, institutionsledning och lärare. Arbetet kräver stor flexibilitet hos projektledaren att kunna träffas på tider som passar studenterna och med kort varsel. Det har också visat sig att det är viktigt att arbetet sker i små lättöverskådliga konkreta avgränsade projekt i projektet så att studenterna ser resultat av det jobb de lägger ner. Arbetet är relationsbundet så länge inte arbetet är en naturlig del i institutionens verksamhet

Spridning

Projektets resultat kommer att presenteras på institutionens interna seminarier, men har redan presenterats på konferens den 18 september i Salzburg inom det pedagogiska nätverket EUROPLAT (European Psychology Learning and Teaching som institutionen ingår i) samt på den pedagogiska konferensen vid Umeå universitet den 24 oktober.

Utöver detta har seminarium kring arbetet med pluggstuga och SI (Supplemental Instructions) hållits för STUDS-nätverket vid Umeå universitet. Detta seminarium kommer att följas upp med ytterligare tillfällen under våren 2018 samt på andra institutioner som är intresserade av att eventuellt införa SI.

Framtiden

Ett flertal av de aktiviteter vi arbetat med under projektiden kommer att implementeras och bli en del av ordinarie verksamhet. Arbetet visar att resurser behöver avsättas för att koordinera och ansvara för att samarbetet med studenter prioriteras och blir av.

Institutions övergripande

- *Välkomstarrangemanget* som genomförs varje termin för alla nya studenter på institutionen, blir en bra start att som student redan från början får uppleva att vi vill interagera med studenterna, lyssna på dem och ta till vara deras åsikter.
- Institutionen kommer att fortsätta att avsätta resurser för att fortsätta jobba med utvecklingen av studentinflytande. Under läsåret 2017-2018 kommer arbetet med att utveckla studenternas medverkan vid kursplanering och kursutveckling att fortsätta, samt att utreda frågan kring eventuella amanuenser på psykologprogrammet och deras arbetsuppgifter.

Kandidatprogrammet för kognitionsvetenskap

- *Programdagar* som nu kommer att genomföras och planeras tillsammans med studenterna varje år i mer eller mindre stor skala.
- *Kompetensportfölj/samverkansintegrerad utbildning* som nu blir en del av institutionens ansvarsområden inom kandidatprogrammet för kognitionsvetenskap. Syftet med detta arbete är att öka studenternas medvetenhet om utbildningens användbarhet och förbereda dem för de krav de kommer att möta i dagens och morgondagens arbetsliv.
- *Pluggstuga/SI* Pluggstugan inom kandidatprogrammet kommer att bestå och under läsåret 2017/2018 kommer SI (Supplemental Instructions) införas som metod i pluggstugan på inledande kurser med lägre genomströmning. Metodhanledare och SI-ledare är utbildade under våren 2017. SI-ledarna anställs som amanuenser.

Psykologprogrammet

- *Förbättrad kommunikation mellan student-student och institutionen-student* Från och med hösten 2017 kommer det att genomföras besök av studierektor, psykologiska föreningen och studievägledare tillsammans i början av varje termin på psykologprogrammet. Besöket kommer att ge en inramning av terminen och klassrepresentanter kommer att utses. Dessa klassrepresentanter

kommer sedan bjudas in till ett studierektorsfika ca 2 gånger per termin. Mötet kommer ha en informell karaktär och lyssna av vad som är aktuellt just på programmet. Klassrepresentanterna kommer också att ha som uppgift att föra åter information till klassen. Klassrepresentanterna kompletterar programrådsrepresentanterna och vi får en direkt kontakt med fler studenter vilket bidrar till att minska glappet mellan ledning och student.

Litteraturförteckning

(u.d.). i S. Jan-Erik, *Agil projektledning med puls*.

Cook-Salater, A. (2014). *Engaging Students as Partners in Learning and Teaching*.

Gustavsson, T. (2013). *Agil Projektledning*. Stockholm: Sanoma utbildning.

Nationellt Centrum för Supplemental Instructions. (u.d.). Hämtat från <http://www.simentor.lth.se/>